

ΓΡΑΜΜΑ ΣΤΟ 'ΝΟΥΜΑ'

Φραγκφούρτη, 26 Δεκεμβρίου 18 Ιανουαρίου 10

Κύριε Αιευθυντή του Νουμᾶ,

Εύχαριστω γιὰ τὰ πολὺ κολακευτικὰ λόγια ποὺ
ἔγραψες δὲ «Νουμᾶς» στὸ φύλλο τῆς 20 Δεκεμβρίου.
γιὰ τὸ παιδικό μου βιβλιαράκι, ἀλλὰ λυπήθηκα μὲ
τὶς τελευταῖς λέξεις ποὺ ἀφοροῦν τὸν πατέρα μου.
Ἡ δράση τοῦ κ. Μπενάκη εἶταν καὶ εἶναι τέτοια
ποὺ κάθε Κράτος, ἐκτὸς τοῦ δικοῦ μας, δησοῦ τὰ
προσωπικὰ πάθη περγούν πάντα πρὶν ἀπὸ τὸ ἔθνικὰ
συμφέροντα, θὰ ὑπερηφανεύονταν νὰ τὸν ἔχει συν-
εργάτη στὴν ἀναμόρφωση τοῦ τόπου.

Καὶ τέλειο ἀν εἶναι ἔνα παιδικὸ βιβλίο, (Ἐπως
βέβαια δὲν εἶναι τὸ δικό μου), εἶναι κάπως πολὺ νὰ
παραβάλλεται μὲ ἔθνικὴ εὐεργεσία σὰν τὴ σύνταξη
τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικα, ποὺ θὰ ἔξασταλε τὴν ἀπο-
νομὴ τῆς δικαιοσύνης, δηλαδὴ τὴν πρώτη καὶ ἀπα-
ραίτητη βάση γιὰ ν' ἀρχίσει ἡ ἀναδιοργάνωση τῆς
δυστυχισμένης πατρίδας μας.

Μὲ πολλὴ ὑπόληψη
Π. Σ. ΔΕΛΤΑ

Σημ. τοῦ «Νουμᾶ». — Ο συνεργάτης μας δὲν ὑπο-
τίμησε τὶς ἔθν. εὐεργεσίες τοῦ κ. Μπενάκη· κάθε ἄλλος
εἶπε μοναχὴ πῶς μεγαλύτερη, ἥπος κάθε ἄλλη, ἔθνικὴ
εὐεργεσία εἶναι τὸ νὰ δουλεύει; γιὰ τὴ μόρφωση τοῦ Ρω-
μόποιου, — αὐτὸς ποὺ ζητάει νὰ κάμει μὲ τὸ βιβλίο τῆς
καὶ νὶ κυρία Δέλτα, ὅσο κι ἂν ὑποτιμεῖς νὶ τοῖα, ἥπος δι-
κιολογημένη μετριοφρεσύη, τὴ δουλιά της. Ο συνεργάτης
μας δέλησε νὰ τεῖ πῶς μὲ τὸν τρόπο ποὺ μορφώνουνται σή-
μερα στὰ σκολεῖα τὰ Ρωμιόποια καὶ χάλιοι Ἀστικοὶ κώ-
δικες δὲ δὲ μπορέσουν νὰν τὰ κάνουν καλοὺς πολίτες.

A COSTIS PALAMAS

Comme un superbe cavalier,
Déjà le géant a paru,
Et, sur sa tête aux cheveux drus,
Est la couronne de laurier.

A son côté la Gloire luit,
La Renommée publie son nom;
Le Triomphe l'ompté le suit;
Un dieu l'inonde de rayons.

La foule aussitôt s'est rangée,
Et, sans peur, le prêtre du Beau

πούσανε δυνατά. "Επιασε τὴν Χρυσούλα καὶ τὴν
ἔσπρωξε στὴν κρεβατοκάμερα καὶ μπήκε κι αὐτὸς
μέσα καὶ ἔκλεισε καλὰ τὴν πόρτα καὶ ἔλεγε σὰ νὰ
παραμιλοῦσες:

— Σώπα! Σώπα! Δὲν εἶναι τίποτα... Μὴ φω-
νάξεις!...

Τὴν ἀγκάλιασε σφιχτὰ σφιχτὰ καὶ κύταξε πίσω
του πρὸς τὴν κλεισμένη πόρτα. Καὶ ξέφουν, κυλί-
στηκε χάρια στὰ πόδια τοῦ κρεβατιοῦ κι ἀρχίσει νὰ
κλαίει καὶ νὰ γελᾷ.

XI

— Η γυναῖκα αὐτὴ θὰ σὲ πεθάνει, 'Ορέστη
μου.

Τόπε τόσο σιγανὰ ποὺ νόμιζες δὲν εἶταν δυνα-
τὸ κανένας νὰ τὴν ἀκούσει. Πρώτη φορὰ σήμερα
τ' ἀπόγεμα, οὔτε' ἀπὸ τόσον κακοῦ ἡ Χρυσούλα
δὲν μπορεῖ πιὰ νὰ βλέπει τὸν 'Ορέστη νὰ λιώνει
καὶ νὰ χάνεται καὶ τόνε κύταξε κατάματα καὶ τοῦ
μίλησε. Τοῦ μίλησε τόσο σιγανὰ ποὺ τίποτα δὲν
ταράχτηκε μέσα στὴν κάμερα. Τὸ πιάνο ἀσάλευτο
ἄκουε κι ἀν μέσω του γινόντανε καλασμένη ἀπὸ σο-
νάτες τραγικές καὶ φούγκες, ἀπόξω τίποτα. 'Ασα-

S'avance, les deux mains levées,
Pour prendre les astres, là-haut.

Ton heure n'est pas arrivée ;
Attends encore un peu, géant,
Que se lève l'aube sacrée
Du glorieux avènement.

Le peuple viendra te conduire
Dans ton palais marboréen,
Mais jusqu'à ce jour que ta main
Ne laisse pas tomber la lyre

Livre des combats d'harmonie,
Que se prosterner devant toi
La foule des humains ravie,
O géant, et te fasse roi.

Alors blonde, comme les blés,
Et toute jeune et toute belle,
Reine dans ton royal palais,
Siégera la Muse immortelle.

LILYKA BETS!KA

(Traduit du grec moderne par
Pierre Baudry)

ΜΑΝΩΛΗΣ ΚΑΛΟΜΟΙΡΗΣ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΓΙΑ ΜΙΑ ΦΩΝΗ ΜΕ ΠΙΑΝΟ

Τυπωθήκανε στὴν Λειψία καὶ που-
λιούνται στὰ γραφεῖα τοῦ «Νουμᾶ».

a') ΠΟΙΗΣΗ ΜΑΛΑΚΑΣΗ:

1) Στὴν ἀ-έμη καρφωθενα . . .	Δρ. 1.—
2) Τραγουδάκι	• 1.—
3) Στὴ νῆσο πέρα δ πύργος τῆς Αθώ-
ρητης	• 1.—

b') ΠΟΙΗΣΗ ΑΛΕΞ ΠΑΔΔΗ:

4) Μολιβιάτισσα	Δρ. 1.—
5) Μισιρώτισσα	• 1.—
6) Ρουμελιώτισσα.	• 1.50
7) Αφροδίτη.	• 1.50
8) Χαίτιντε χειρόδε	• 1.—
9) Μικρούλα	• 1.50
10) Στὸν Εποπα (μαλλιαρικὰ Πόπι!) Χαρίζεται.
"Όλα μαζὶ ένας τόμος δρ. 5.	

λεψίαι κι ἀδιαφορία. Οι φωτογραφίες ήσυχες κυτά-
ζανε καὶ τοῦ Μπένετ ὁ Μηχανιωμάχος ἔτρεχε ν'
ἀναγγείλει: στὸν 'Αθηναϊκὸν τὴν Νίκην. Τίποτα δὲν
ταράχτηκε μέσα στὴν κάμερα. Καὶ μόνο δ 'Ορέ-
στης γίνηκε δυὸς κομμάτια καὶ ἔπεισε ἀπάνω στὸν
καναπέ.

Ἡ Χρυσούλα δάγκωτε τὸ μαντηλάκι τῆς σρι-
χτά, γιὰ νὰ κρατήσει τὸ κλάμικ. Τὰ γόνατά της
τρέμανε καὶ ξανήκε μὲ πιὰ ψυχομαχητὴ φωνούλη:

— Μὰ τὴν ἀγαπᾶς, τὴν ἀγαπᾶς; τόσο, 'Ορέ-
στη μου!...

Σώπα...σώπα, Χρυσούλα. 'Εσύ δὲν ξέρεις...
Σώπα...

— Τὴν ἀγαπᾶς; Τὴν ἀγαπᾶς;...

Τζέλεγε αὐτὰ τὰ λόγια ἡ Χρυσούλα καὶ δὲν
πέθαινε. Καὶ δὲ σηκωνότανε νὲ ἀνοίξει ητούχα ήσυχα
τὸ παράθυρο, χωρὶς νὰ τρέξει, καὶ νὲ ἀπλώσει τὰ
μπράτσα τῆς τ' ἀδύνατοισμένα καὶ νὰ κλείσει τὰ
μάτια της καὶ νὰ πέσει. Ο θάνατος θέτανε κάτω
στὸ δρόμο καὶ θὰ τῆς ἀνοίγε τὴν ἀγκαλιά του καὶ
θὰ τὴν ἐπιταρνε μακριὰ ἀπὸ τὸν κόσμο τοῦτο.

— Μὰ τὶ ἔχεις, Χρυσούλα; Πῶς μιλεῖς ἔτσι;
Σηκώθηκε δ 'Ορέστης καὶ μπήκε καὶ κλειδώ-

Ο "ΝΟΥΜΑΣ",

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Γιὰ τὸν 'Ελλάδα καὶ τὴν Κρήτη δρ. 10

Γιὰ τὸ 'Εξωτερικὸ δρ. 12 1/2

Γιὰ τὶς ἐπαρχίες δεχόμαστε καὶ τελμηνες(δρ. 10 την τυ-
μηνα) συντρομές.

Κανένας δὲ γράφεται συντρομητής δὲ στέλλει μπροστά
τὴ συντρομή του.

20 λεφτά τὸ φύλλο λεφτά 20

Τὰ περασμένα φύλλα τοῦ Νουμᾶ πουλιούνται
στὸ γραφεῖο μας στὴ διπλὴ τιμὴ.

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κιόσκια (Σύνταγμα, 'Ομόνοια
'Εθν. Τράπεζα 'Υπ. Οικονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιό-
δρομού ('Ακαδημία), Βουλή, Σταθμ. ο ύπογειον Σιδε-
ροδρόμου 'Ομόνοια), στὰ κιόσκια Γιαννοπόλου (Χαν-
τεία), στα βιβλιοπωλεῖα 'Εστίας· Γ. Κολάρου καὶ
Σακέτου (ἀντίκρι στὴ Βουλή).

Στὴν Κέρκυρα, Πάτρα καὶ Βόλο, στὰ Πραχτο-
ρεῖα τῶν 'Εφημερίδων, στὸν Πύργο στὸ βιβλιοπω-
λεῖο τοῦ κ. K. Βαρουζῆ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Ο κ. Βενιζέλος — Μισὰ δλα — 'Αναβολές καὶ
ταξίματα — 'Ανάγκη εἰλικρινείας.

Ο ΕΡΧΟΜΟΣ τοῦ κ. Βενιζέλου στὴν 'Αθήνα
ἀπόδειξε πόσο λίγη μπιστοσύνη ἔχει δ λαδὸς στοὺς
πολιτικοὺς του καὶ στοὺς ἀλλοὺς ποὺ κοκκο-
ρεύουνται γι' ἀρχηγοὶ κι ὀδηγοὶ του. Μόλις μα-
θεύτηκε πῶς δρεχεται, ἀμέσως ἔνα ξάφνισμα καὶ μι-
χαρὰ ἀπλωθήκανε στὴν ψυχή τοῦ λαοῦ.

— "Ερχεται νὰ μᾶς κυβερνήσει αὐτός;
— Μακάρι νὰ μᾶς κυβερνήσει αὐτός!

Τὸ «έρχεται νὰ μᾶς κυβερνήσει», τὸ ρωτημα
νὰ μᾶς κυβερνήσει, τὸ ρωτημα δηλ. καὶ η
εύκη, τὸ ξάφνιασμα καὶ τὸ ξανάσασμα, φανερώνουν
τὴ σημερινὴ ψυχικὴ μας κατάσταση, τὴν ἀπογο-
νεύμενη κι ἀκυρωθεντη.

Γύρω μας κανένα φωτερό σημάδι δὲ βλέπουμε.
Και ορθαμε τὰ μάτια μας στὴν Κρήτη κ' ἐκεῖ σὰ
νὰ ξεχωρίσουμε κάπιον ξεχωριστὸν πολιτικὸ δηντρό^ν
καὶ τὴν τονε ξητάμε στημερα γιὰ δηνγό καὶ σω-
τήρα μας.

ΚΡΙΜΑ στὴν ἐπανάσταση ποὺ δὲ στάθηκε ίκανή νάν-
δειξεις ἔναν ἄντος — ένα χέρι δηλ. κ' ένα μυαλό ποὺ μᾶς
χρειάζουνται σήμερα.

Θηκε στὸ γραφεῖο του νὰ μὴν ἀκούει, νὰ μὴν βλέ-
πει... ἥ! νᾶξερε, ὁ πόνος μου εἶναι ἄλλος, ὁ πόνος
μου εἶναι ἀγνώριστος θεμένα! — κ' η Χρυσούλα,
χωρὶς καπέλο, τύλιξε τὸ κεφάλι της μὲ μικρά
σκούρα μεταξωτὴ σάρπα (πῶς έμοιαζε μὲ κάποιες:
Ιλαναγίες θύλιμένες τοῦ Ντάλτον, ποὺ ἔχουν σκυμένη
τὰ μάτια λές καὶ κυταζούνε αἰώνια τὸν πεθαμένο-
γυιό τους) καὶ μὲ τὶς μύτες τῶν ποδιῶν της σύ-
θηκε πρὸς τὴν πόρτα, τὴν άνοιξε καὶ κατέβηκε
κάτω. Μήτε δεξά, μήτε ζερβά στρεφότανε. Είτανε
ήσυχη κα

Οι έπανάστασες, λένε, βγάζουν πάντα τὸν ΕΝΑ ποὺ κρείζεται γιὰ τὶς δύσκολες περίστασες. Μὰ οἱ σωστὲς έπανάστασες. "Η δικῆ μας εἶναι μισή έπανάσταση, καὶ σὰ μισή, δὲν μποροῦσε πχεῖ καὶ ὅλη της νῦν: μισή. Καὶ οἱ πράξεις της καὶ οἱ ἀδρῶποι της.

Καὶ μὲν μισὰ πράματα καὶ μὲν μισούς ἔθιώπους: κανένα ζήνος θαρεί σήμερα δὲν πρόκοψε.

★

ΩΣΤΟΣΟ ἂς ἔγουμε υπομονή, μᾶς λένε. "Αυτὸς τελιώσει ἡ Βουλὴ, ὅλη θὰ κανονιστοῦν. Γιατὶ, λένε, ἀπὸ τότε θάργινσει καὶ τὸ γενικὸ ξεκαθάρισμα.

"Ας τελιώσει λοιπὸν καὶ ἡ Βουλὴ! Ο Θεὸς νὰ δώσει μοναχὰ μῆπως μᾶς ποὺν καὶ τότε πὼς πρέπει νὰ κατηρέψουμε νάρθεῖ ἡ κανονίσσα πάλι: Βουλὴ γιὰ νὰ μποῦν τὰ πράματα στὴ θίση τους.

Φοβούμαστε μῆπως σὰν τὰ μισά τὰ παιδιά μᾶς τὰ πάνε κ' ἐμᾶς; δῦλο μ' ἀναβολὲς καὶ ταξίματα.

★

ΣΤΗΝ «Αρχαιολογικὴ Εταιρία» βγῆκε ὁ Καθαρίς καὶ μπήκε ὁ Μιστριώτης. "Εφρονίος τοῦ «Στρ. Συνδέσμου» τὸ πρώτο· ἔργο τῆς καμαρωμάνης: 'Εταιρίας τὸ δεύτερο 'Αφοῦ ὑπάρχει ἡ 'Ανάγκη εἰλικρινείας', οὐ; τὸ παῦμε κ' ἔμεις, χωρὶς νὰ τὰ ξεροματσάμε, πὼς προτιμώτερο εἴτανε νὰ μείνουμε γίλιοι Καθαρίδες μέστα στὸ Σιβυόλιο τῆς: 'Αρχαιολογικῆς Εταιρίας πχρὰ νὰ μπεῖ ἐνας Μιστριώτης."

Μὰ τὸ ξεχάσαμε. Μόλις θυμποράνηκε ἡ 'Επανάσταση, ὁ Μιστριώτης, σὰν τετραπέρατος Ρωμίος, φύσεις τὸν κόκκινο σκούφο καὶ πῆγε πλάι της, ζητώντας καὶ λόγου του ἀνόρθωση!

Π. Σ. ΔΕΛΤΑ

ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

—ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ (μὲν εἰκόνες τοῦ κ. N. Δύτρα).

—Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΑΣ (μὲν εἰκόνες τῆς Κας Σοφίας Λασκαρίδη).

Τυπώθηκε στὴ Λάρνατα, σὲ διαλεκτὸ χαρτὶ καὶ εἶναι καλλιτεχνικὰ δεμένο.

Πουλιέται στὸ βιβλιοπωλεῖο τῆς Εστίνης δρ. 3,50.

γάντανε τὰ βήματά της μέσα στὰ παχιὰ χαλιά, ἀθύρβα, σὲ μέσα σὲ δύνειρο! καὶ πῶς μπόρεσε καὶ κρατήθηκε ὄρθη, ὅταν σὲ λίγη ὥρα παραμέρισε τὴ βαριὰ βελουδένια κουρτίνα τῆς πόρτας καὶ μπήκε μέσα χλωμὴ καὶ ἀγέλαστη ἡ Νόρα καὶ τῆς εἶπε μὲ τὴν ἀκρη τῶν χειλῶν της:

— Τί θέλετε;

Τί θέλει; Τί θέλει; "Ολα τὰ λόγια ποὺ είχε στὸ νοῦ της νὰ πεῖ, χαθήκανε. Τὰ μηλίγγια της χτυπούσανε δύνατά καὶ ἀκουει τὶς φλέβες της ἀπάνω της νὰ φουσκώνουν καὶ νὰ βρυγγοῦνε καὶ ἀθένε νὰ σπάσουν. Τί θέλει; Τί θέλει; Θέ μου, πρέπει ν' ἀπαντήσει, τὰ δευτερόλεφτα περνούσανε ἀργά σὰν ὥρες ἀποπάνω της κ' ἔνοιωθε πὼς πρέπει νὰ βιαστεῖ, νὰ μαζέψει τὸ νοῦ της καὶ ν' ἀνοίξει τὸ στόμα.

— Τί θέλετε;

Ἐκάπε η Νόρα, πιὸ δυνατά τώρα.

Η Χρυσούλα δινατινάχτηκε τρομαγμένη. Παιός μίλησε; Ποῦ βρισκότανε; Τὴ ρωτούσανε τί θέλει! Τί νὰ πεῖ; Μάζεψε δλη τὴ δύναμή της, τὸ μηνηονικὸ της τεντώθηκε μέχρι πόνου, δλη τὴ ζωνή της ἀντοχὴ ποὺ τῆς ἀπόμενε ἀκόμα, τόνε σύναξε ἀπάνω στὰ χείλια της καὶ κουνηθήκανε κ' εἶπαν.

ΣΠΥΡΟΣ ΠΑΣΑΓΙΑΝΝΗΣ

ΤΟΥ ΠΟΙΗΤΗ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ

[Στὴ Ζάκυνθο πέθανε τὴν προπερασμένη βδομάδα ὁ ποιητὴς καὶ ἀγαπημένος φίλος καὶ συνεργάτης μᾶς Σπύριος Πασαγιάννης. Γιὰ τὸν ποιητὴ πούγραψε τοὺς «Ἀγιάλανος» — τὰ μοιμάτα ποίηση καὶ δύορφα τραγούδια — καὶ τὶς Μανιάτικες «Κουβέντες» οτὸ Νουμᾶ — πὸν ἡ καθεμιά τους εἶναι καὶ μὰ δλοζώτανη τραγωδία — ψά γράψει σὲ κατοπινά του φύλλα δ «Νουμᾶς», δίνοντας τὸ χαραχτηρισμό του καὶ ἀναλύοντας τὸ ἔργο του. Σήμερα δημοσιεύουμε μοναχὰ τὴν εἰκόνα του καὶ τῷορφο ἀρχόρο πούγραψε γιὰ τὸ θάνατό του στὴν «Ἀρχόρολη» τῆς Κεριαίης δ. ι. Σταμ. Σταματίου.]

Απὸ τὴ Ζάκυνθο μᾶς ἀνηγγέλθη ἐνδὲ ποιητὴ ὁ θάνατος. Τοῦ Σπήλιου Πασαγιάννη. Οἱ λίγοι ἐκλεκτοὶ ποὺ παρακολούθουν τὴ Νεοελληνικὴ φιλολογία, θὰ τὸν ἐνθυμοῦνται: ἀλησμένητα βεβαίως. Εἴτανε ἔνας ποιητὴς ποὺ σκέρπισε τὰ διαιράντια τῆς ψυχῆς του, τὰ ἀτίμητα, ἐδῶ κ' ἐκεῖ, σὲ περισσικὰ καὶ σὲ ἐφημερίδες. "Ο «Νουμᾶς» πρὸ πάντων, τὸ μόνο φιλολογικὸ περισσικὸ ποὺ ἔχει ἡ Ελλάδα, εἶναι καταστόλιστος ἀπὸ τοῦ μακαρίτη ποιητῆ τὰ ἔργα τὰ αἰματοστάλαχτα. Τὰ λέων κάμπτοστάλαχτα γιατὶ

— Ο 'Ορέστης... δ 'Ορεστης πεθαίνει... Καὶ μ' ἔστειλε νχ σᾶ; πχρακλέσω νάρθετε... μιὰ στιγμὴ μόνο... Καὶ φεύγετε πάλι.. 'Ελατε...

Κρατήθηκε ἀπὸ τὴ ράχη μὲν πολυθρόνας κ' ἔλεγε: «Θέ μου! νὰ μὴν πέσω! νὰ μὴν πέσω! Ζαλίζομαι!»

— Σὲς ἔστειλε δ 'Ορέστης;

Τὰ μάτια της μεσοκλειστήκανε καὶ κυτάζει τὴ Χρυσούλα.

Κι αὐτὴ ἔσκυψε τυλιγμένη, σφιχτὰ ώ; εἴτανε μέσα στὴ μηλάθη σάρπη κ' εἶπε:

— Νάι, ναί.. Είμαι ἡ υπερέτοιχη του...

Τίποτ' ἔλιο δὲν εἶπεν. Κατέβηκεν μαζὶ κ' σὶ δύο τὶς σκάλες — πῶς τῆς φάγηκε πάλι τῶρα ποὺ περπατοῦσε ἀπάνω στὰ χαλιά καὶ δὲν ἀκουγότανε θόρυβος, πῶς τῆς φάνηκε πὼς ἔλεπε ὄνειρα καὶ περηγοριόταν κ' ἔλεγε: Θά ξυπνήσω.. Θά ξυπνήσω.. καὶ κατέβηκεν τῆσυχη ἔτσι καὶ παρηγορημένη. Τὸ αὐτοκίνητο τὶς περίμενε στὴν δύσωποτχ κ' ἡ Χρυσούλα βούθησε τὴ Νόρα ν' ςενεβεῖ καὶ κάθισε ἀπέναντι της. Καὶ τὴν κύταξε. Ήσσος εἶτανε διορρηφήσας. Καὶ τὸ πρωτ σαγιέσει — Ω! πῶς θὰ στηκώσει τὰ μάτια της νὰ δεῖ τὸν 'Ορέστη! "Αν είναι χλωμὸς καὶ λυπημένος, μπορεῖ νὰ μὴν πεθάνει, βλέποντάς τους. Μ' ἀν είναι χαρούμενος; Ω Θάνατε! Θάνατε! Καὶ θὰ μπει αὐτὴ μέστα καὶ θὰ διοθώσῃς τὸ κρεβάτι: που θάνατοι σὲνα κάτω, θὰ πάνει τὸ λαθούμένο, θὰ διορθώσει τὶς πολυθρόνες, τὸ χαλί, τὶς κουρτίνες. Καὶ θ' οὐνοίει τὸ παραθύρο γιατὶ θὰ τὴν πνίγει ἡ μυρωδιά τῆς βιβλίετας.

ἡσαν ἔνα κομμάτι ζωῆς, ποὺ τὴν ἀφαιροῦσε ὁ δύστιχος νέος, ἀπὸ τὸν έσωτό του, γιὰ νὰ τὴν προσφέρῃ στὸ κοινό καὶ τὴν ίδει. "Ετσι: είγουι οἱ ποιητὲς οἱ εύσυνεδητοι.

Η βραχεία ἐπιστολή, ποὺ τὸ θάνατό του μᾶς ἀνάγγειλε σὲ γαλαζοφορεμένος ἥγγειλος λυπηροῦ ἀγγέλματος, μᾶς λέει, δτι ἡ ποιητὴς ἀπέθανε σὰν ποιητὴς ποὺ είτανε καὶ σὰν ποιητὴς ἐνταφιάσθη.

Ἐπέθανε, μᾶς λέει: ή ἐπιστολή, ἀπάνω σ' ἔνα δλοφώτεινο 'Ακρωτήρη, ἀγναντεύοντας τὸ λόφο τοῦ Στράνη, ἀπὸ δύος δ Σολωμῶς μᾶς ἐπραγούδησε τὴν δυορφιὰ καὶ τὴν ἐλευθερία. Νικημένος, ἔξαπλουσθεὶ ἡ ἐπιστολή, σ' ἔναν ἀγώνα μαρτυρικὸ μὲ τὴ Μοτρά του, γλυκὺς καὶ μεγαλόβυχος ἔως τὴν τελευταίη του στιγμή.

Ἄλγοι βροκαὶ σύνεντραν στὸ ἀπόμερο ξέδι του, τὸν ὄρατο πραγουδιστή...

Αὐτὸς είναι ὁ θάνατος καὶ τέτοια είταν ἡ ζωὴ ἐνδὲ τραγούδιστη. Η ποιητὴ ποὺ δίπλα του παράστεκε τοῦ ἀγλύκανε τὶς τελευταίες του στιγμὲς καὶ τόνε συνέδωσε ἔως τὸν τάφο τὸν ἀχέρταστο!..

Αὐτὸς είναι τὸ πᾶν γιὰ ἔναν ποιητή, ίσως δημώς καὶ ἡ ἀπόλυτη εύδαιμονία γιὰ ἔναν ἀληθινὸ τείστον

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ

ΑΠ' ΑΦΟΡΜΗ

ΕΝΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΣΤΟ ΒΕΛΙΓΡΑΔΙ

Ο Μῆτρος Χατζόπουλος ἀπὸ τὸ Βερολίνο τηλεγράφησε πρὶν λίγες μέρες, πὼς στὸ Βελιγράδι: Θὰ γίνη τὰ Χριστούγεννα Συνέδριο σοσιαλιστικὸ ἀπὸ Βουλγάρους, Σέρβους καὶ ἀποδέλουπους Νοτιοσλαβούς καὶ ἀπὸ Τούρκους καὶ πὼς θὰ συζητηθῇ σ' αὐτὸ τὸ πῶμα μπορεῖς γιὰ νὰ λυθῇ τὸ Βελκανικὸ ζήτημα σύμφωνα μὲ τὶς σχέσεις τοῦ Σοσιαλισμοῦ.

Δὲν ξέρω αἱ ἔιδηση είναι η σχετική βάσιμη. "Αν είναι, κι οὐ δὲν πρόκειται γιὰ ζήτημα οἰκογενειακὸ τῶν Σλαβών — καὶ δὲ θὰ πρόκειται γιὰ τέτοιο, ἀφοῦ παρουσιάζουνται ἀνάμεσκ καὶ Τούρκοι —, οποῦ πολὺ μὴ βλέποντας δτι: θὰ λάβουν μέρος στὸ συνέδριο κ' Ἑλληνες ἀντιπρόσωποι;. Είναι κ' ο "Ἑλληνες Βαλκαὶς λαός κ' ἐνδικρέρνουνται γιὰ τὴ συζήτηση ποὺ είναι γιὰ νὰ γίνη η σχετική βάσιμη; Δὲν τὸ πιστεύω αἱ ὄργανωτες τοῦ Συνέδριου νάγουνε τόση ἀδιαντροπή, πὼς νὰ μᾶς μέρη στέρεται ἀπὸ τὸ χρήστη

Θέ μου! πόσες φορές θὰ φίλησε τὰ γείλια της δ 'Ορέστης καὶ τὰ χέρια καὶ τὸ λαιμό. Δὲν ἔβλεπε πια. Μιὰ θολὴ σκεπτὴ ἀπὸ δάκρυα τῆς σκέπασε τὰ μάτια. Αποσύρθηκε στὴ γωνία καὶ κρατοῦσε τὰ γόνατά της — πότι τὸ εἶχε συνηθίσει αὐτὸ τὸ κίνημα η δύστυχη Χρυσούλα! κρατοῦσε τὰ γόνατα της γιὰ νὰ μὴν τρέμουν.